

ПОРАДИ БАТЬКАМ МАЙБУТНІХ ПЕРШОКЛАСНИКІВ

1. Радійте Вашій дитині!
2. Розмовляйте з дитиною спокійним голосом. Для дитини Ви – зразок мовлення, адже вона вчиться мови, наслідуючи, слухаючи, спостерігаючи. Ваша дитина буде говорити так, як Ви. Малюк успішніше засвоює мову тоді, коли дорослі слухають його, спілкуються, розмовляють. Виявляйте готовність слухати. Якщо роль слухача Вас втомлює, якщо Ви поспішаєте, не забувайте: терпіння, виявлене в дошкільний період, суттєво полегшить ваші проблеми в майбутньому.
3. Щодня читайте дитині. Розучуйте скоромовки, чистомовки.
4. Приділяйте дитині якомога більше часу. Саме в дошкільні роки закладаються основи впевненості в собі та успішного спілкування поза сім'єю. Від рівня раннього мовленнєвого розвитку залежатиме подальший процес росту дитини в школі.
5. Не забувайте, що мова та мовлення краще розвиваються в атмосфері спокою, безпеки та любові.
6. У кожної дитини свій темперамент, свої потреби, інтереси. Поважайте її неповторність.
7. Розвивайте основні лінії дошкільного дитинства — вміння слухати, бачити, відчувати.
8. Допмагайте дитині розвивати дрібну моторику м'язів руки, аби їй було легше опанувати письмо. Для цього необхідно вчити малюка вирізати, малювати, зафарбовувати, будувати, складати невеликі за розміром деталі, зображення. Навчіть дитину зав'язувати та розв'язувати вузлики.
9. Забезпечуйте можливості та умови для повноцінної гри. Гра — це провідна діяльність дошкільника. «Чим краще дитина грається, тим краще вона підготовлена до навчання у школі».
10. Допмагайте дитині осягнути склад числа. Немає необхідності, щоб вона механічно лічила до 100 і більше. Нехай рахує до 10-20, але особливо важливо розуміти і знати, з яких чисел складається 5, а з яких — 7 тощо. Це є основою понятійного мислення, розуміння основ математики, а не механічного запам'ятовування.
11. Працюйте над розвитком пам'яті малюка, його уваги, мислення. Для цього пропонується багато ігор, головоломок, задач у малюнках, лабіринтів тощо в різних періодичних та інших виданнях.
12. Запровадьте в сім'ї єдиний режим і дотримуйтеся його виконання (обов'язково всі члени родини).
13. Дитина повинна мати певне доручення і відповідати за його виконання.
14. Необхідною умовою емоційно-вольового розвитку малюка є спільність вимог до нього з боку всіх членів родини.

РЕКОМЕНДАЦІ ПСИХОЛОГА ДЛЯ БАТЬКІВ ПЕРШОКЛАСНИКІВ

Підтримайте в дитині його прагнення стати школярем. Ваша щира зацікавленість в його шкільних справах і турботах, серйозне відношення до його перших досягнень і можливих труднощів допоможуть першокласникові підтвердити значущість його нового становища.

Обговоріть з дитиною ті правила і норми, з якими вона зустрінеться в школі. Поясніть їх необхідність.

Ваша дитина прийшла в школу, щоб вчитися, у неї може щось не відразу виходити, це природно. Дитина має право на помилку.

Складіть разом з дитиною розпорядок дня, стежте за його дотриманням. Не пропускайте труднощі, можливі у неї на початковому етапі оволодіння навчальними навичками. Якщо у першокласника, наприклад, є логопедичні проблеми, намагайтеся впоратися з ними на першому році навчання.

Підтримаєте дитину в його бажанні добитися успіху. У кожній роботі обов'язково знайдіть, за що можна його похвалити.

Пам'ятаєте, що похвала і емоційна підтримка («Молодець!», «Ти так добре впорався!») здатні помітно підвищити інтелектуальні досягнення дитини.

Якщо вас щось непокоїть в поведінці дитини, його навчальних справах, не соромтеся звертатися за порадою і консультацією до вчителя або шкільного психолога.

Зі вступом до школи в житті вашої дитини з'явиться людина більш авторитетна, ніж ви. Це – вчитель. Поважайте думку дитини про свого педагога.

Навчання - це нелегка і відповідальна праця. Вступ до школи істотно міняє життя дитини, але не повинно позбавляти її різноманіття, радості, гри. У першокласника повинно залишатися досить часу для ігрових занять.

ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ ДЛЯ БАТЬКІВ МАЙБУТНЬОГО ПЕРШОКЛАСНИКА

- Починайте "забувати" про те, що ваша дитина маленька. Давайте їй посильну роботу вдома, визначте коло її обов'язків. Зробіть це м'яко: "який ти в нас уже великий, ми навіть можемо довірити тобі помити посуд".
- Визначте загальні інтереси. Це можуть бути як пізнавальні інтереси (улюблені мультфільми, казки, ігри), так і життєві (обговорення сімейних проблем).
- Залучайте дитину до економічних проблем родини. Поступово привчайте порівнювати ціни, орієнтуватися в сімейному бюджеті (наприклад, дайте гроші на хліб і на морозиво, коментуючи суму на той і на інший продукт).
- Не лайте, а тим більше – не ображайте дитини в присутності сторонніх. Поважайте почуття й думки дитини. На скарги з боку навколишніх, навіть учителя або вихователя, відповідайте: "Спасибі, ми обов'язково поговоримо на цю тему".
- Навчіть дитину ділитися своїми проблемами. Обговорюйте з нею конфліктні ситуації, що виникли з однолітками і дорослими. Щиро цікавтеся її думкою, тільки так ви зможете сформувати в неї правильну життєву позицію.
- Постійно говоріть з дитиною. Розвиток мовлення - запорука гарного навчання. Були в театрі (цирку, кіно) - нехай розповість, що більше всього подобалося. Слухайте уважно, ставте запитання, щоб дитина почувала, що це вам цікаво.
- Відповідайте на кожне запитання дитини. Тільки в цьому випадку її пізнавальний інтерес ніколи не вгасне.
- Постарайтеся хоч іноді дивитися на світ очима вашої дитини. Бачити світ очима іншого - основа для взаєморозуміння.
- Частіше хваліть вашу дитину. На скарги про те, що щось не виходить, відповідайте: "Вийде обов'язково, тільки потрібно ще раз спробувати". Формуйте високий рівень домагань. І самі вірте, що ваша дитина може все, потрібно тільки допомогти. Хваліть словом, усмішкою, ласкою й ніжністю.
- Не будуйте ваші взаємини з дитиною на заборонах. Погодьтеся, що вони не завжди розумні. Завжди пояснюйте причини ваших вимог, якщо можливо, запропонуйте альтернативу.
- Повага до дитини зараз - фундамент шанобливого ставлення до вас тепер і в майбутньому.

ЯК ПСИХОЛОГІЧНО ПІДГОТУВАТИ ДИТИНУ ДО ШКОЛИ

Багато батьків вважають, що підготовка до школи обмежується вмінням читати, писати і рахувати. Але це, насправді, - лише верхівка айсберга.

Підготовка до школи – питання набагато більше і складніше.

У теорії ні писати, ні читати, ні тим більше задачки вирішувати дитина не повинна вміти. У кожному разі, звичайна школа зобов'язана прийняти дитину і навчити її цьому. Але на практиці, краще, якщо дитина буде мати уявлення про навчальну діяльність, інакше малюку буде важко наздогнати навчальний темп, або дитина буде відставати від більш підготовлених однолітків і відчувати себе незатишно серед однокласників.

Основні моменти, які необхідно врахувати при підготовці малюка:

→ розвиток загального кругозору (найкращий спосіб розширити горизонт знань - це бесіди з дитиною «про життя», спільне читання книжок і обговорення їх подій);

→ вивчення цифр і букв, кольорів і геометричних фігур, понять право / ліво, маленький / великий, вузький / широкий та інше;

→ по можливості - вміння читати (досить по складах хоча б) і рахувати (досить в межах 10);

→ в обов'язковому порядку розвиток дрібної моторики, простіше кажучи, дитині необхідні заняття, розвиваючі спритність кистей і пальчиків.

Необхідність цього пояснюється і у розвитку вміння писати, і у розвитку мови (у структурі мозку дитини обидва ці центри щільно «зчеплені»).

Щоб розвивати моторику дитині потрібно побільше ліпити, малювати, працювати з конструктором, займатися з дрібними предметами, такими, наприклад, як намистинки, монетки, сірники, зубочистки. З цих предметів можна робити намисто, фенички, викладати картини, створювати аплікації – все це розвиває, крім іншого, ще й увагу, і посидючість дитини;

→ тренування пам'яті. Відмінно підійде заучування віршиків і текстів пісень (крім розвитку пам'яті, це дасть можливість блиснути в школі на заняттях вашою малюкові);

→ вміння аналізувати, класифікувати. Це звучить складно – «причинно-наслідкові зв'язки», - але насправді мається на увазі, що дитина може переказати прочитану історію сама, структурувати її, виявити, що і в якій послідовності сталося, вміє зібрати ціле з частин картинки, розкласти предмети за якогось певного ознакою, наприклад, за кольорами, розмірами або приналежністю (їжа, іграшки, одяг).

Проте слід розуміти, що навички дитини та її здібності і психічна зрілість - не одне і те ж. Крім того, батьки часто забувають, що важливі не стільки вміння, скільки пізнавальна активність дитини - жага знань, бажання пізнавати нове.

Нерідко батьки помилково сприймають власного малюка, як «посудину для знань», яку потрібно наповнити, а не як «факел», який необхідно запалити.

Крім запасу знань, підготовка до школи передбачає наступні вміння дитини:

- спілкуватися, розуміти і застосовувати поведінкові норми;

- не боятися контактувати з однолітками і дорослими;
- вміти відстоювати власну позицію словесно, аргументовано;
- усвідомлювати значення навчання в школі, порядок і правила навчання;
- вміти підкорятися правилам, розуміти, що таке дисципліна;
- мати бажання вчитися, позитивну мотивацію до навчання;
- вміти за своєю ініціативою і цілеспрямовано працювати над завданням, планувати, організовувати свої дії, усвідомлювати їх наслідки. Як приклад можна навести збір свого портфеля в школу і виконання домашніх завдань – це дитина повинна робити самостійно, інакше, якщо з першого класу ви залишите це за собою, то, як підтверджують психологічні дослідження, з імовірністю 70% цей обов'язок, так і залишиться на батьківських плечах до самого випускного;
- мати позитивне ставлення до світу, а головне до самого себе.

Ще одним важливим моментом є готовність організму дитини до школи. У перший рік навчання навантаження на імунітет буде дуже серйозним, тому обов'язково займіться фізичною підготовкою дитини та оздоровленням перед вступом до школи.

І саме головне правило: «Любіть дитину мудрою любов'ю, навчайте її допомагати іншим і просити про допомогу, товаришувати з дітьми. Пам'ятайте, що дитина має право чогось не знати, залишатися дитиною і що попереду багато років навчання і вашої сумісної діяльності».